

ที่ อส ๐๐๐๗(พท๒)/ว ๓ ๘ ๑

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย ตามมาตรา ๔๑

เรียน รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย เลขาธิการอัยการสูงสุด เลขาธิการสถาบันนิติวัชร์ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้อำนวยการสำนักงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๔๒๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

๑. เห็นชอบแนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑ ของคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒. มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานผู้รับผิดชอบกฎหมายปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้วางแนวทางไว้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและประกอบการพิจารณาในการปฏิบัติราชการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุมพล พันธุ์สัมฤทธิ์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ
สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย ๒
โทร./โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๗๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dlaw2@ago.go.th

วันสถาปนาองค์กรอัยการ ครบรอบ ๑๓๐ ปี ๑ เมษายน ๒๕๖๖

เลขรับ ๑๓๐๖๕
วันที่ ๒๕ ต.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๖:๕๕ น.

สำนักงานอัยการสูงสุด
เลขรับ 28
วันที่ ๒๕ ต.ค. ๒๕๖๖
เวลา 14.44

สำนักงานอัยการสูงสุด
เลขรับ 43516
วันที่ 20 ต.ค. 2566
เวลา 16.30 น.

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๑๓/ว ๕๒๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักหนังสือพิมพ์

20 ต.ค. 2566

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย ตามมาตรา ๕๑

กราบเรียน อัยการสูงสุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๑๐/๑๗๕ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๕๑ มาเพื่อดำเนินการความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

๑. เห็นชอบแนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๕๑ ของคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒. มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานผู้รับผิดชอบกฎหมายปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้วางแนวทางไว้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางณัฐฎาจารย์ อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มอบ สม/ทก.๒ ดำเนินการ

(นายวัชร อันทุลา)

ร.อกอ. รกน. อว.

๒๕ ต.ค. ๒๕๖๖

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐-๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒ (กรุงเทพฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๕๘ (กรุงเทพฯ)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๑๖/๑๗๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอแนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานผู้รับผิดชอบกฎหมายปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้วางแนวทางไว้ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. และของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาไปพิจารณา ร่วมกับกระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตดังกล่าว

และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๑๓/๕๑
ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งสรุปผลการพิจารณาพร้อมกับ
หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๑.๑ ในการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ... และของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ในประเด็นการจัดทำเอกสารแสดงให้เห็นว่ากฎหมายมาตราใดที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับสถานเดียว
เป็นความผิดทางพินัย และการเผยแพร่ฉบับกฎหมายฉบับที่มีการแก้ไขให้เป็นปัจจุบันแล้ว
ในระบบกลางหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ว่า โดยที่การดำเนินการดังกล่าวเป็นเรื่องที่
อยู่ในภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งสำนักงานฯ จะจัดทำบัญชีรายชื่อกฎหมาย
ตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ พร้อมทั้งระบุมตราที่จะมีการเปลี่ยน
โทษอาญาเป็นการปรับเป็นพินัยเผยแพร่ในระบบเว็บไซต์ของสำนักงานฯ ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่
พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖)

๑.๓ ตามที่มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้นำยกร่างกฎหมายขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อให้คำแนะนำ
และคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
รวมทั้งการเสนอแนะการออกกฎกระทรวงและระเบียบโดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำหน้าที่หน่วยธุรการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย
การปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ นายกรัฐมนตรีจึงออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๘/๒๕๖๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๔ คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยเห็นว่าการกำหนดแนวทางการแก้ไข
ถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว
จะอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการบังคับใช้กฎหมาย และแก่ประชาชนที่จะสามารถ
เข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อจะได้ปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๓๘
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และโดยที่กฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วย
การปรับเป็นพินัยฯ อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน จึงเห็นควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
ให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานผู้รับผิดชอบ
กฎหมายปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
ได้วางแนวทางไว้ตามข้อ ๓ ประกอบกับมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอ
หรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๓๐/๑๗๖
ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมาย
ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณา
กรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑
เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
ในขณะนั้น ได้เห็นชอบให้นำกรำบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วยแล้ว

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามบันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากฎหมายที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว เป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑ (เรื่องเสร็จที่ ๘๙๖/๒๕๖๖)

โดยขั้นตอนการดำเนินการเมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ดำเนินการแก้ไขมาตราของกฎหมายที่มีโทษปรับสถานเดียว และมาตราของกฎหมายที่มีโทษปรับทางปกครองในบัญชี ๑ และบัญชี ๓ ตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่จะเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยซึ่งต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามแนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้วางแนวทางไว้ และนำเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้หน่วยงานของรัฐและประชาชนเข้าไปตรวจสอบในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ แล้ว และได้เพิ่มเติมกรณีมาตราของกฎหมายที่เกี่ยวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและมาตราของกฎหมายที่ไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๔๑ ซึ่งต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้พิจารณาไว้ต่อไป โดยจะนำเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้หน่วยงานของรัฐและประชาชนเข้าไปตรวจสอบก่อนวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖.

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การกำหนดแนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากฎหมายที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑ เป็นไปเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้เตรียมความพร้อมและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่เพื่อใช้บังคับกฎหมายให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตลอดจนประโยชน์แก่ประชาชนที่จะสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายและปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอแนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑ ซึ่งคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยเห็นว่า การกำหนดแนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการบังคับใช้กฎหมาย และแก่ประชาชนที่จะสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อจะได้ปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และโดยที่กฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน จึงเห็นควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานผู้รับผิดชอบกฎหมายปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้วางแนวทางไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายไทย
ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๖๐๒ - ๘ ต่อ ๓๓๓๔ (นางวิษุฒา)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๓
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

เอกสารประกอบการพิจารณา

สำเนาถูกต้อง

๒๕๖๕

(นางสาวนิตาชล ชนระภักดิ์)

นิติกร

บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
เรื่อง แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วย
การปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ และแนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยน
ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๔๑*

โดยที่มาตรา ๓๙^๒ และมาตรา ๔๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวของกฎหมายในบัญชี ๑ และความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาและอัตราโทษปรับทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมาตรา ๔๒^๔ บัญญัติให้กรณีที่มีกฎหมาย บัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือ โทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ไม่เกินที่กฎหมายนั้นกำหนด เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับ

* ส่งพร้อมหนังสือ คำว่าที่สุด ที่ นร ๐๙๑๐/๑๓๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๙ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่กฎหมายตามวรรคหนึ่งได้กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับทางปกครองไว้แล้ว ให้ถือว่า กฎหมายนั้นได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าว มิได้กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับทางปกครองไว้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๔ เป็นผู้ มีอำนาจปรับเป็นพินัย

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ ท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ไม่เกินที่กฎหมายนั้น กำหนด เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยน อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาเป็นการปรับเป็นพินัยไม่เกินอัตรา ที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา

บรรดาข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้กำหนด ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้เปลี่ยนความผิดอาญานั้นเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญา ที่บัญญัติไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

อาญาเป็นการปรับเป็นพินัย ไม่เกินอัตราที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา และโดยที่ การดำเนินการแก้ไขด้อยค่าในกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ และการเปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่เคยปรากฏแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติม ด้อยค่าของกฎหมายอื่นในลักษณะเช่นเดียวกับบทบัญญัติในมาตรา ๓๙^๕ มาตรา ๔๒^๖ และมาตรา ๔๓^๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ มาก่อน ดังนั้น กองกฎหมายไทย สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา จึงขอหารือคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขด้อยค่าของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ และกฎหมาย เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากนั้น มาตรา ๔๑^๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ กำหนด ข้อยกเว้นความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวของกฎหมายในบัญชี ๑ บัญชี ๒ ที่ไม่ต้องเปลี่ยนเป็น ความผิดทางพินัยไว้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ดังกล่าว คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ได้พิจารณามาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ แล้ว เห็นสมควรกำหนดแนวทางการพิจารณาเป็น ๓ ประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. แนวทางการแก้ไขด้อยค่าของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ

๒. แนวทางการแก้ไขด้อยค่าของกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. แนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว เป็นความผิดทางพินัย ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ

ประเด็นที่หนึ่ง แนวทางการแก้ไขด้อยค่าของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ

คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ได้พิจารณามาตรา ๓๙ ที่บัญญัติให้เปลี่ยน ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญา เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติให้เปลี่ยนความผิด ทางปกครองเป็นความผิดทางพินัยและให้ถือว่าอัตราโทษปรับทางปกครองเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย ประกอบกับมาตรา ๗^๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่กำหนดให้ผู้ใดกระทำความผิดทางพินัย

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๘มาตรา ๔๑ ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ และบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ไม่รวมถึง

(๑) ความผิดที่มีโทษจำคุกหรือโทษที่สูงกว่าสำหรับกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำความผิด แต่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกรณีที่ดินบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดเพียงอย่างเดียว

(๒) ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวแต่มีเงื่อนไขไว้เป็นการเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับ เมื่อกระทำความผิดอีกหรือเมื่อมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

^๙มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ ของรัฐหรือศาลกำหนดตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนสูงสุดที่กฎหมายซึ่งบัญญัติ ความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ มีวัตถุประสงค์ให้มีการเปลี่ยนโทษอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวและโทษปรับทางปกครองของกฎหมายตามที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายเป็นมาตรการปรับเป็นพินัย^{๑๐} ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานของรัฐ ประชาชน ผู้ใช้และอ้างอิงกฎหมายให้สามารถเข้าใจกฎหมายเมื่อเข้าไปสืบค้นกฎหมาย ในฐานะข้อมูลกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ให้เป็นปัจจุบัน ปรากฏตามตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

^{๑๐}เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกันอื่นเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดโทษปรับ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้ที่มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบกับเมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะพบว่า มีข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชน และนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้น หลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนเหลือหนทาง และเมื่อได้กระทำความผิดแล้ว ก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิพากษาจำคุก และลงบันทึกประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้ใดจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้างรอยต่างให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้องตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมแล้วในสังคมลงได้ตามสมควร แม้ว่ากำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมิเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีโทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญา เช่น การคุมประพฤติ กรณีจึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมายไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงินตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับ อาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการกักขังแทนค่าปรับ ดังเช่นที่เป็นอยู่ในคดีอาญา การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้โทษอาญาโดยกำหนดวิธีการดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะนี้ ย่อมจะช่วยให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะ เป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและซัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๕ ค. ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย นอกจากนี้ สำหรับกฎหมายฉบับที่กำหนดให้มีโทษทางปกครอง แต่บัญญัติให้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครองไว้แล้ว สมควรเปลี่ยนโทษดังกล่าวเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติเจตหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมโดยสำนักงาน)

“มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]”

ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำแนวทางดังกล่าวข้างต้นไปปรับใช้กับการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำของบทบัญญัติที่มีการเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวของกฎหมายในบัญชี ๑ และถ้อยคำของบทบัญญัติที่มีโทษปรับทางปกครองในบัญชี ๓ ต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับการที่มาตรา ๓๙^{๖๖} และมาตรา ๔๓^{๖๗} แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ได้เปลี่ยนโทษดังกล่าวไปแล้ว รวมถึงกรณีที่จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกฎหมายในบัญชี ๒ ตามมาตรา ๔๐^{๖๘} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ หากหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการใช้บังคับกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ดังกล่าว ประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในทำนองเดียวกับที่กล่าวข้างต้น ก็ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวกระทำได้ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกของประชาชนในการทำความเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงและเพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติตามกฎหมาย

ประเด็นที่สอง แนวทางการแก้ไขถ้อยคำของกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ แล้ว เห็นว่า บทบัญญัติที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ไม่เกินที่กฎหมายนั้นกำหนดในกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ มีลักษณะการเขียนที่แตกต่างกัน จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางการแก้ไขถ้อยคำในบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ดังต่อไปนี้

^{๖๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๖๗}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๖๘}มาตรา ๔๐ บรรดาความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ จะเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชกฤษฎีกานั้นให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีมติไม่เห็นชอบให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

การตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามกฎหมายที่ระบุไว้ในบัญชีบางมาตราหรือทุกมาตรา โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการเปลี่ยนไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๔๗ วรรคสอง (เดิม)

“ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท”

แนวทางที่คณะกรรมการฯ กำหนด

“ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือจะกำหนดทั้งโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจะกำหนดให้มีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทก็ได้”

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๕๑ วรรคสอง (เดิม)

“ในข้อบัญญัติจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”

แนวทางที่คณะกรรมการฯ กำหนด

“ในข้อบัญญัติจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือจะกำหนดทั้งโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนและปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจะกำหนดให้มีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทก็ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗๐ วรรคสอง (เดิม)

“ในข้อบัญญัติตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำและปรับผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่จะกำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือนและโทษปรับเกินหนึ่งหมื่นบาทไม่ได้”

แนวทางที่คณะกรรมการฯ กำหนด

“ในข้อบัญญัติตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดโทษจำคุก หรือกำหนดทั้งโทษจำคุกและปรับสำหรับผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่จะกำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือนและโทษปรับเกินหนึ่งหมื่นบาทไม่ได้ หรือจะกำหนดให้ผู้ละเมิดข้อบัญญัติมีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทก็ได้”

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๖๐ วรรคสอง (เดิม)

“ในเทศบัญญัตินั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งพันบาท”

แนวทางที่คณะกรรมการฯ กำหนด

“ในเทศบัญญัตินั้น จะกำหนดให้ผู้ละเมิดเทศบัญญัติมีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาทไว้ด้วยก็ได้”

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง (เดิม)

“องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้ จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”

แนวทางที่คณะกรรมการฯ กำหนด

“องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้ จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติมีความผิดทางพินัยและต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”

ประเด็นที่สาม แนวทางการพิจารณากรณีที่ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ

คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้พิจารณามาตรา ๔๑^{๔๔} แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ แล้ว เห็นว่า ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ และบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ จะไม่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยและค่าปรับทางพินัย ในกรณีดังต่อไปนี้

กรณีหนึ่ง ความผิดที่มีโทษจำคุกหรือโทษที่สูงกว่าสำหรับกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำความผิด แต่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกันนั้น ตามมาตรา ๔๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ เห็นว่า จะต้องเป็นกรณีที่บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลกระทำความผิดอย่างเดียวกัน แต่กฎหมายได้บัญญัติให้บุคคลธรรมดาที่กระทำความผิดนั้นต้องรับโทษจำคุกหรือโทษอาญาที่สูงกว่า ส่วนนิติบุคคลที่กระทำความผิดเดียวกันนั้นต้องรับโทษปรับสถานเดียว ซึ่งบทบัญญัติของกฎหมายในบัญชี ๑ ที่เข้าช้อยกเว้นดังกล่าวที่ไม่ต้องเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย เช่น มาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ และมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่สำหรับมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ นั้น แม้กฎหมายกำหนดโทษจำคุกไว้กรณีบุคคลธรรมดากระทำความผิดในมาตรา ๖ แต่องค์ประกอบของการกระทำความผิดของบุคคลธรรมดามีองค์ประกอบแตกต่างจากการกระทำความผิดของนิติบุคคล จึงไม่เข้าช้อยกเว้นตามมาตรา ๔๑ (๑) ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามมาตรา ๑๖ แห่ง

^{๔๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๘, ข้างต้น

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงต้องเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย (รายละเอียดบทบัญญัติปรากฏตามตารางแนบท้าย ๑)

กรณีที่สอง ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวแต่มีเงื่อนไขไว้เป็นการเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับเมื่อกระทำความผิดอีกหรือเมื่อมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายกำหนดด้วย ตามมาตรา ๔๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ เห็นว่า

(๑) กรณีที่กฎหมายกำหนดความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวแต่มีเงื่อนไขไว้เป็นการเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับ โทษที่สูงกว่าโทษปรับต้องเป็นโทษอาญาเท่านั้น ไม่รวมถึงกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับสถานเดียวและกำหนดมาตรการอื่นเพิ่มเติมจากโทษปรับ เช่น กำหนดให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์หรือมีคำสั่งให้เลิกประกอบกิจการ หรือกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจกำหนดมาตรการทางปกครอง เช่น สั่งเพิกถอนใบอนุญาต หรือมีอำนาจสั่งกักเรือ หรือกำหนดค่าปรับบังคับการไว้ เนื่องจากเป็นมาตรการอื่นที่ไม่ใช่โทษอาญา กรณีดังกล่าวจึงสามารถเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยได้ (รายละเอียดบทบัญญัติปรากฏตามตารางแนบท้าย ๒)

(๒) เงื่อนไขที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับเมื่อกระทำความผิดอีกต้องเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลเดียวกันและกฎหมายกำหนดให้บุคคลคนเดียวกันนั้นต้องรับโทษอาญาที่สูงกว่าโทษปรับเมื่อกระทำความผิดเดียวกันซ้ำอีก เช่น มาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) เงื่อนไขที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้รับโทษสูงกว่าโทษปรับเมื่อมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ต้องเป็นการกระทำความผิดที่มีองค์ประกอบความผิดเดียวกันกับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว และกฎหมายกำหนดให้ต้องรับโทษสูงกว่าโทษปรับเมื่อมีเหตุอื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น มาตรา ๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๔๕ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ (รายละเอียดบทบัญญัติปรากฏตามตารางแนบท้าย ๓)

สำหรับกรณีที่กฎหมายกำหนดความผิดอาญาและกำหนดโทษจำคุกไว้ และได้กำหนดเหตุผลโทษไว้สำหรับการกระทำที่มีองค์ประกอบความผิดเดียวกัน โดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดเมื่อมีเหตุดังกล่าวได้รับเพียงโทษปรับสถานเดียวเป็นกรณีที่กฎหมายมีวัตถุประสงค์ลดโทษให้แก่ผู้กระทำความผิด เนื่องจากเห็นว่ากระทำความผิดโดยมีเหตุที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการกระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรงและไม่ควรรับโทษถึงจำคุก จึงไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๔๑ (๒) สามารถเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยได้ เช่น มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติกัญชา พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือกรณีที่กฎหมายกำหนดความผิดอาญาซึ่งบุคคลคนเดียวกระทำความผิดและมีโทษสองระดับ เพราะมีองค์ประกอบความผิดคนละองค์ประกอบ เช่น มาตรา ๑๒๗ ทวิ และมาตรา ๑๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๒ และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๔๑ (๒)

และสามารถเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยได้ (รายละเอียด
บทบัญญัติปรากฏตามตารางแนบท้าย ๕)

ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ

คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยเห็นว่าการกำหนดแนวทางการแก้ไขอัตราค่า
ของกฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยและแนวทางการพิจารณากรณี
ไม่ต้องเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๕๑ ดังกล่าว
จะอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการบังคับใช้กฎหมาย และแก่ประชาชนที่จะสามารถ
เข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อจะได้ปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗^{๑๕}
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และโดยที่กฎหมายในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วย
การปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน จึงเห็นควรเสนอต่อ
คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงาน
ผู้รับผิดชอบกฎหมายปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย
ได้วางแนวทางไว้สามประการข้างต้น

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๖

^{๑๕}มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมาย
ที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ
โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ
ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์
ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและ
การวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมาย
มีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟัง
ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ
ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่มีจำเป็น พึงกำหนด
หลักเกณฑ์การให้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้
ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

บทบัญญัติตามมาตรา ๔๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
กรณีไม่เปลี่ยนความผิดอาญาเป็นความผิดทางพินัย

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
๑	พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙	๘๙	ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุน รายใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๕ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ หนึ่งแสนบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ จัดการกองทุนกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าการกระทำความผิดของผู้ได้รับมอบหมาย ให้ดำเนินการจัดการกองทุนนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือ ไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้ผู้ได้รับมอบหมาย ให้ดำเนินการจัดการกองทุนนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
๒	พระราชบัญญัติการเส้นแซร์ พ.ศ. ๒๕๓๙	๒๖	ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๘ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำ ความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ นิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าว มีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้น ไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้ นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
๓	พระราชบัญญัติธุรกิจรักษา ความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘	๕๙	บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำ ความผิดตามมาตรานี้ กรรมการ ผู้จัดการ หรือ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ บริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุก

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
			<p>ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อเมื่อการกระทำความผิดของบริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น</p>
		๖๐	<p>บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p> <p>ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อเมื่อการกระทำความผิดของบริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น</p>
		๖๒	<p>บริษัทรักษาความปลอดภัยใดทำสัญญารักษาความปลอดภัยในระหว่างถูกสั่งพักใบอนุญาต ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p> <p>ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อเมื่อการกระทำความผิดของบริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น</p>

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
๔	พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓	๗๕	ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจาก การสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการ ดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคล ดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและ ละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้ นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น และสำหรับ นิติบุคคลต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบเท่าของ อัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้นด้วย

กรณีเปลี่ยนความผิดอาญาเป็นความผิดทางพินัย

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
๑	พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔	๑๖	นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ มีความผิด ทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่หนึ่งเท่า ถึงสามเท่าของทุนกองกลางแต่ละงวดของทุกวงแชร์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าสองแสนบาท และให้ศาลสั่ง ให้นิติบุคคลนั้นหยุดดำเนินการเป็นนายวงแชร์ หรือการจัดให้มีการเล่นแชร์

บทบัญญัติที่ไม่เข้าข่ายเว้นตามมาตรา ๔๑ (๒)
 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
 กรณีที่กำหนดโทษปรับสถานเดียวและมีมาตรการอื่นเพิ่มเติมจากโทษปรับ
 สามารถเปลี่ยนความผิดอาญาเป็นความผิดทางพินัยได้

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
๑	พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒	๗๓	ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งให้ผู้นั้นหยุดประกอบกิจการจนกว่าจะได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้
๒	พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๔๓	๔	ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔ มาตรา ๕ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานที่สั่งตามความในมาตรา ๖ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองร้อยบาท และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ด้วย
๓	พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒	๖๔	ผู้ใดประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ โดยแจ้งการประกอบกิจการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท ผู้ประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๒ ผู้ใดไม่แจ้งการประกอบกิจการให้ถูกต้องครบถ้วนตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ วรรคสี่ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งให้เลิกการประกอบกิจการ
๔	พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒	๗๗ วรรคสอง	ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ใดปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งแล้วให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นโทษ แต่ถ้าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตาม ผู้นั้นมีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้ผู้นั้นรื้อถอนอาคารนั้นเสียภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นไม่รื้อถอนอาคารให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับเป็นรายวันอีกวันละหนึ่งพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าผู้นั้นยินยอมให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการรื้อถอนอาคาร

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
			นั่นเอง ในกรณีหลังนี้ให้นำมาตรา ๔๒ วรคดี และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม
๕	พระราชบัญญัติความรับผิดทาง แพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษ น้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐	๓๗	การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ นายเรือและเจ้าของเรือ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย รายละไม่เกินสองล้านบาท และให้พนักงาน เจ้าหน้าที่กักเรือที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้นไว้ จนกว่าจะได้มีการจัดให้มีใบรับรองตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ แล้วแต่กรณี
๖	พระราชบัญญัติจดทะเบียน เครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๔	๑๕ จิตวา	เจ้าของเครื่องจักรผู้ใดไม่แจ้งต่อนายทะเบียน ตามมาตรา ๑๓ ทวิ มีความผิดทางพินัยต้อง ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท และให้ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญ แสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรสำหรับเครื่องจักร นั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำความในมาตรา ๙ ตริ และมาตรา ๑๓ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
๗	พระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๘	ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔ วรคดีสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่เกินห้าพันบาท และต้องแก้ไขให้เลื่อยโซยนต์นั้น มีกำลังเครื่องจักรกลเท่าที่ขออนุญาตไว้เดิมภายใน เวลาที่ศาลกำหนด หากไม่ปฏิบัติตามให้ศาลสั่ง ริบเลื่อยโซยนต์นั้น
๘	พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาล ทราย พ.ศ. ๒๕๒๗	๗๔	โรงงานใดไม่ส่งเงินเข้ากองทุน หรือส่งไม่ครบถ้วน ตามมาตรา ๕๗ มีความผิดทางพินัยต้องชำระ ค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ส่งเงิน เข้ากองทุนจนครบพร้อมด้วยเงินเพิ่มอีกร้อยละสาม ต่อเดือนนับแต่วันที่ตั้งกำหนดส่งหรือชำระ การคำนวณระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ถ้ามี เศษของเดือนให้คิดเป็นหนึ่งเดือน เงินเพิ่มตาม วรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นของกองทุนด้วย

บทบัญญัติตามมาตรา ๔๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
 กรณีกำหนดเหตุอื่นที่ทำให้ต้องรับโทษอาญาซึ่งเป็นโทษที่สูงกว่าโทษปรับ
 ไม่เปลี่ยนความผิดอาญาเป็นความผิดทางพินัย

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
๑	พระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗	๖ ทวิ	ผู้ใดแต่งกายโดยใช้เครื่องแต่งกายคล้าย เครื่องแบบทหารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคล้าย เครื่องแบบทหารที่ทหารยังคงใช้ในราชการอยู่ อันอาจนำความดูหมิ่นเกลียดชัง หรือความเสื่อมเสีย มาสู่ราชการทหารก็ดี อันอาจทำให้บุคคลอื่น หลงเชื่อว่าเป็นทหารก็ดี ผู้นั้นมีควมผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสองร้อยบาท และถ้ากระทำความเช่นว่านี้ ได้กระทำความในเขตซึ่งได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก ก็ดี ในเวลาสงครามก็ดี ในเวลาน่านเมือง มีเหตุฉุกเฉินก็ดี หรือเพื่อกระทำความผิด ทางอาญาก็ดี ผู้นั้นมีควมผิดต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี
๒	พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๘	ผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการนำ หรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิด ผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรงในอุทยาน แห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือ สวนรุกขชาตินั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

บทบัญญัติที่ไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๔๑ (๒)
 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
 กรณีกำหนดเหตุอื่นอันเป็นการลดโทษจากโทษจำคุกเป็นโทษปรับสถานเดียว
 สามารถเปลี่ยนความผิดอาญาเป็นความผิดทางพินัยได้

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
๑	พระราชบัญญัติกึ่งห้ามวย พ.ศ. ๒๕๔๒	๕๖	<p>ผู้จัดรายการแข่งขันมวยหรือนายสนามมวย ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนเงื่อนไขในการอนุญาตที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม ซึ่งเป็นเงื่อนไขในสาระสำคัญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการฝ่าฝืนเงื่อนไขในการอนุญาตที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม ซึ่งไม่ใช่เงื่อนไขในสาระสำคัญ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท</p>
๒	พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐	๗๒	<p>ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท</p> <p>ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงกรณีเกี่ยวกับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเป็นกรณีมีเครื่องกระสุนปืน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นเพียงการมีอาวุธปืนที่เป็นของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท</p> <p>ถ้าการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นการทำเครื่องกระสุนปืนที่ทำด้วยดินปืนมีควันสำหรับใช้เอง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนห้องที่ ผู้ฝ่าฝืนมีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท</p>
๓	พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๒	<p>ผู้ใดเก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ติน หิน</p>

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
			<p>กรวด หวาย แร่ บิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๓๙ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท ผู้กระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท</p> <p>ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้ที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท</p>

กรณีกำหนดความผิดอาญาซึ่งบุคคลคนเดียวกระทำความผิดและมีโทษสองระดับ
 เพราะมีองค์ประกอบความผิดคนละองค์ประกอบ
 สามารถเปลี่ยนความผิดอาญาเป็นความผิดทางพินัยได้

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
๑	พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๒๗ ทวี	<p>ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ (๓) มีความผิดทางพินัย ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ (๓ ทวี) หรือ (๓ ตรี) ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วย ยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาทแล้วแต่กรณี แต่ถ้าผู้นั้นเป็น</p>

ลำดับ	ชื่อกฎหมาย	มาตรา	เนื้อหา
			ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษ สูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด ให้โทษ หรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท แล้วแต่กรณี อีกหนึ่งในสาม
		๑๕๑	<p>ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกิน สี่หมื่นบาท แต่ถ้าผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติหน้าที่ผู้ขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง และได้กระทำการใด ๆ อันเป็นความผิดที่กำหนดไว้ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาต ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดและต้องระวางโทษสำหรับการกระทำนั้นเช่นเดียวกับผู้ได้รับใบอนุญาต ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถด้วย</p>
๒	พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘	๘๓	<p>ผู้รับหลักประกันผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๒๑ วรรคสอง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท</p> <p>ผู้รับหลักประกันผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>